

139F

139

F

نام
نام خانوادگی
محل امضاء

صبح جمعه
۹۱/۱/۲۵

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

**آزمون ورودی
دوره‌های دکتری (نیمه متمرکز) داخل
در سال ۱۳۹۱**

**رشته‌ی
الهیات - فقه و مبانی حقوق اسلامی (کد ۲۱۳۹)**

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی داوطلب:

مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (زبان عربی، فقه، اصول)	۶۰	۱	۶۰

فروردین سال ۱۳۹۱

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد

قیمت ۱۰۰۰ تومان

حق چاپ و تکثیر سؤالات پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَقْهُومِ (۱ - ۱۰)

-۱ ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرِّسَالُ﴾:

(۱) محمد نیست مگر رسولی که رسولان پیش از او رفته‌اند!

(۲) محمد جز رسولی نیست که رسولان قبل از او گذشته‌اند!

(۳) محمد فقط رسولی است که قبل از او رسولان نیز گذشته‌اند!

(۴) محمد نیست جز رسولی که رسولانی قبل از او گذشته‌اند!

-۲ ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيًّا﴾:

(۱) هر چیزی را بوسیله آب زنده گذاشتیم!

(۲) هر چیز را از آب زنده قرار داده‌ایم!

(۳) هر چیز زنده‌ای را از آب قرار داده‌ایم!

(۴) هر چیز زنده را بوسیله آب زنده کردیم!

-۳ «لَمَّا ظَهَرَتْ هَذِهِ الْأَبْيَاتُ عَاتِبَ الْقَادِرَ بِاللَّهِ، وَكَانَ وَلِيًّا لِلْعَهْدِ، أَبُو أَحْمَدَ وَالِدَ الشَّرِيفِ الرَّضِيِّ وَالْمَرْتَضَى

أَخَاهُ»:

(۱) وقتی این اشعار فاش شد، القادر بالله که ولیعهد احمد بود، پدر شریف رضی و برادر مرتضی را سرزنش نمود!

(۲) چون این ابیات علنی شد، القادر بالله که ولیعهد بود، ابو احمد پدر شریف رضی و مرتضی برادر او را سرزنش کرد!

(۳) هنگامی که این ابیات را سرایید، القادر بالله ولیعهد را بخاطر ابو احمد پدر شریف رضی و مرتضی برادر او ملامت کرد!

(۴) آنگاه که اشعار را سرایید، ابا احمد پدر شریف رضی و برادرش المرتضی مورد ملامت ولیعهد، القادر بالله واقع

شدند!

-۴ عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) اَيْنَ إِخْوَانِي الَّذِينَ رَكِبُوا الطَّرِيقَ،: كجایند یاران من که راه را طی کردند،

(۲) وَ مَضَوْا عَلَى الْحَقِّ، وَ اَيْنَ نَظْرًاؤُهُمْ مِنْ إِخْوَانِهِمْ: و بر طریق حق رفتند، کجایند همانندان آنان از یارانشان،

(۳) وَ أُبْرَ بَرُؤُوسِهِمْ إِلَى الْفَجْرَةِ!?: و سران آنها به پای فاجران انداخته شد!؟

(۴) الَّذِينَ تَعَاقَدُوا عَلَى الْمَنِيَّةِ،: که با یکدیگر بر مرگ عهد و پیمان بستند،

-۵ «قَالُوا حُبِسْتَ! فَقُلْتَ لَيْسَ بِضَائِرِي حَبِيسِي، وَ اَيَّ مَهْتَدًا لَا يُغْمَدُ!». عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) گفتند چرا زندانی هستی! در جواب گفتم آسیب من از زندان نیست، زیرا هر تیغ هندوانی را نیز در نیام کنند!

(۲) گفتند چه شده که محبوس هستی! گفتم آسیب من از حبس نیست، چه تیغ هندوانی را نیز گاهی در نیام کنند!

(۳) مرا گفتند در حبس هستی! در جواب گفتم زندان من چه ضرری دارد، و کدام شمشیر هندی است که نتوان آن را

از غلاف کشید!

(۴) مرا گفتند زندانی شده‌ای! پاسخ دادم که محبوس کردن من مرا آسیب نمی‌رساند، کدام تیغ هندی است که در

غلافش نکنند!

- ۶- « و إذا سألتك أن أراك حقيقةً فاسمح و لا تجعل جوابي: لن ترى! ». عین الصحيح في المفهوم:
- (۱) آنگاه که خواستار رؤیت واقعی تو شوم، رخصتی ده و جواب تو، نفی ابدی به « لن » نباشد!
  - (۲) اگر درخواست من به حقیقت دیدار تو باشد، رخصت بفرما و پاسخ مرا « لن ترانی » قرار مده!
  - (۳) چنانچه سؤال من این باشد که دیدار حقیقی تو کدام است، اجازه بده که جواب آن « هرگز » نباشد!
  - (۴) هرگاه از تو بخواهم که حقیقت خویش را بر من بنمایی، اجازه بده و پاسخ را « لن ترى » قرار مده!
- ۷- « من لان عوده كثفت أغصانه! ». عین المناسب للمفهوم:
- (۱) مهربانی، مهربانی آورد!
  - (۲) آنکه به نرمی بازآید گامهای بسیار بردارد!
  - (۳) آدم خوش اخلاق یاران بسیار دارد!
  - (۴) یکی بر سر شاخ و بن می‌برید!
- ۸- « هر چه از این مورخ نقل شده عادةً از محالات است و مخالف طبیعت! »:
- (۱) كل ما ذكر عن هذا المؤرخ مستحيل عادةً منافي للطبيعة!
  - (۲) جميع ما نقلوا من هذا المؤرخ من المستحيلات و منافيًا للطبيعة!
  - (۳) إن كل ما نقل عن المؤرخ هذا يعتبر من المحالات و ينافي الطبيعة!
  - (۴) إن ما ذكر من المؤرخ هذا يعدّ من المحالات و ما ينافي الطبيعة!
- ۹- « آن حصار تا این تاریخ که سال ۴۳۲ از هزاره اول هجرت است باقی است! »:
- (۱) بقي ذلك السور حتى اليوم الذي هو عام أربعمائة و اثنان و ثلاثون بعد الألف الأولى للهجرة!
  - (۲) إن ذلك السور باقٍ إلى وقتنا هذا و هو سنة أربعمائة و اثنتين و ثلاثين من الألف الأولى للهجرة!
  - (۳) قد بقي الحصار ذلك حتى هذا التاريخ و هو عام اثنان و ثلاثون و أربعمائة بعد الهجرة بألف سنة!
  - (۴) ذلك الحصار باقٍ إلى يومنا هذا و هي سنة اثنتين و ثلاثين و أربعمائة من الهجرة الألفية الأولى!
- ۱۰- « بسیاری از امیران برای ساختن زوایا یا خانقاهها برای قشربانی مختلف مردم با یکدیگر رقابت می‌کردند! ». عین الخطأ:
- (۱) كثير من الأمراء كانوا يتنافسون في بناء الزوايا أو الخانقاهات لشرائح الناس المختلفة!
  - (۲) كان الكثير من الأمراء يتنافسون في تشييد الزوايا أو الخانقاهات لطوائف الناس المختلفة!
  - (۳) إن كثيراً من الأمراء كانوا يتنافسون معاً في بناء الزوايا أو الخوانق للطوائف المختلفة من الناس!
  - (۴) إن الكثير من أمراء البلاد كان يتنافسون لتشييد الزوايا أو الخوانق لشرائح المختلفة الناس!
- ■ عین الصحيح في التشكيل (۱۱ - ۱۲)
- ۱۱- « عباد الله! احذروا يوماً تفحص فيه الأعمال و يكثر فيه الزلزال و تشيب فيه الأطفال! »:
- (۱) عِبَادُ — يَوْمًا — تَفْحَصُ — الأَعْمَالُ
  - (۲) تَفْحَصُ — الأَعْمَالُ — يَكْتَرُ — الزَّلْزَالُ
  - (۳) يَكْتَرُ — الزَّلْزَالُ — تُشِيبُ — الأَطْفَالُ
  - (۴) إِحْذَرُوا — اللهُ — يَكْتَرُ — تَفْحَصُ

۱۲- « ضعف أمر نصر بن سيار صاحب مروان بن محمد على بلاد خراسان و كانت له حروب أكثر فيها الحيل و المكاييد! »:

- (۱) أَمْرٌ - سَيَّارٌ - مَرْوَانٌ - بَنٌ
(۲) صَاحِبٌ - مَرْوَانٌ - خُرَّاسَانٌ - الْحَيْلُ
(۳) ضَعْفٌ - نَصْرٌ - حُرُوبٌ - أَكْثَرُ
(۴) نَصْرٌ - مُحَمَّدٌ - أَكْثَرٌ - الْمَكَايِدُ

۱۳- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي التَّشْكِيلِ:

- (۱) الْحَيَوَانُ كِتَابٌ فِي سَبْعَةِ أَجْزَاءٍ، جَمَعَ فِيهِ الْجَاحِظُ مَا انْتَثَرَ؛
(۲) فِي الْكُتُبِ وَ مَا تَنَاقَلَتْهُ الْأَسِنَّةُ مِنْ أَقْوَالِ فِي الْحَيَوَانَاتِ وَ الْحَشْرَاتِ وَ الْهُوَامِ؛
(۳) وَ مِمَّا حَكِيَ عَنِ النَّارِ عِنْدَ الْعَرَبِ، وَ ذَكَرَ مَا يُسْتَدَلُّ بِهِ عَلَى حُسْنِ وَضْعِ اللَّهِ وَ تَدْبِيرِهِ!
(۴) وَ طِبَائِعِهَا وَ عِلَاقَتِهَا بِالْإِنْسَانِ، وَ أُورِدَ كَثِيرًا مِنَ النَّوَائِرِ وَ الْأَحَادِيثِ وَ الْقِصَصِ؛

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۴ - ۱۸)

۱۴- ﴿ ذَلِكْ جَزِينَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا، وَ هَلْ نَجَازِي إِلَّا الْكُفُورَ ﴾:

(۱) ذَلِكَ: اسم غير متصرف - إشارة للبعيد - معرفة - مبني على الفتح / مفعول مطلق مقدم، و منصوب محلاً، عامله فعل «كفروا»

(۲) نَجَازِي: للغائب - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) - متعدي / فعل و مرفوع بضمّة مقترنة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً، تقديره «نحن»

(۳) الْكُفُورُ: مشتق و اسم مبالغة (مصدره: كفر) - معرف بال - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / مستثنى مفرغ و منصوب بالتبعية للمستثنى منه المحذوف على أنه بدل، و المحذوف مفعول به

(۴) كَفَرُوا: ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - مبني/ فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و مصدر مؤول و مجرور محلاً بحرف الجر، تأويله: بكفرهم

۱۵- « لَوْ أُعْطِيَتِ الْأَقَالِيمُ السَّبْعَةَ بِمَا تَحْتَ أَفْلَاكِهَا عَلَى أَنْ أَعْصَى اللَّهُ ... مَا فَعَلْتَهُ! »:

(۱) السَّبْعَةُ: من الأعداد الأصلية المفردة - مفرد مؤنث - معرف بال - معرب - صحيح الآخر - منصوب/ نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت

(۲) أُعْطِيَتِ: ماضٍ - للمتكلم وحده - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - متعدي - مبني للمجهول/ فعل و نائب فاعله ضمير التاء البارز، و الجملة فعلية

(۳) تَحْتَ: اسم غير متصرف - من الأسماء الملازمة للإضافة - معرف بالإضافة - مبني على الفتح/ ظرف أو مفعول فيه للزمان، و مع متعلّقه: شبه جملة و صلة

(۴) الْأَقَالِيمُ: جمع تكسير (مفردة: إقليم، منكر) - جامد و غير مصدر - معرف بال - معرب - ممنوع من الصرف/ مفعول به ثانٍ و مرفوع على أنه نائب الفاعل

- ۱۶- « كان ظهوره يوم الثلاثاء لثمانى ليالٍ مضين من ذى الحجة سنة ستين! »:
- (۱) ستين: جمع سالم للمذكر بالإلحاق — من أعداد العقود الأصلية — جامد و غير مصدر — معرب/ مضاف إليه و مجرور بالياء
- (۲) سنة: اسم — مفرد مؤنث — جامد و غير مصدر — معرف بالإضافة — معرب — صحيح الآخر — منصرف/ مضاف إليه و مجرور
- (۳) مضين: ماضٍ — للغائبات — مجرد ثلاثي — معتل و ناقص (إعلاله بالحذف) — معرب/ فعل و فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية
- (۴) ليالٍ: جمع تكسير (مفردة: ليلة، مؤنث) — نكرة — معرب — صحيح الآخر — منصرف/ تمييز مفرد للعدد و مجرور على أنه مضاف إليه
- ۱۷- « و أعلم ما في اليوم و الأمس قبله و لكنني عن علم ما في غدٍ عم! »:
- (۱) الأمس: اسم غير منصرف — جامد — معرف بال — مبني على الكسر/ معطوف و مجرور محلاً بالتبعية
- (۲) عم: مفرد منكر — مشتق و صفة مشبهة — نكرة — معرب — منقوص — منصرف/ خبر مفرد لحرف «لكن» و مرفوع بضمّة مقدّرة
- (۳) ما: اسم غير منصرف — موصول عام (غير ذوي العقول عادة) — نكرة مخصصة — مبني على الفتح/ مفعول به و منصوب محلاً، الأولى لفعل «أعلم» و الثانية لشبه فعل «علم»
- (۴) أعلم: مضارع — للمتكلم وحده — مجرد ثلاثي — صحيح و سالم — متعدّد — مبني للمعلوم/ فعل من أفعال القلوب، و اسمه الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنا»
- ۱۸- « أنا لا أقول: دعوا النساء سواقرأً بين الرجال يجلن في الأسواق! »:
- (۱) بين: اسم غير منصرف — من الأسماء الملازمة للإضافة — نكرة مخصصة — مبني على الفتح/ ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب
- (۲) يجلن: للغائبات — مجرد ثلاثي — معتل و مثال (إعلاله بالحذف) — لازم — مبني للمعلوم/ فعل و فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية
- (۳) سواقرأً: جمع تكسير (مفردة: سافرة، مؤنث) — جامد و غير مصدر — نكرة — معرب — منصرف/ حال مفردة و منصوب، و صاحب الحال «النساء»
- (۴) دعوا: أمر — للمخاطبين — مجرد ثلاثي — معتل و مثال (إعلاله بالحذف) — متعدّد — مبني على حذف نون الإعراب/ فعل و فاعله ضمير الواو البارز

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠)

١٩- عین الخطأ في النسبة:

(١) عقيدة ← عقديّ (٢) ذكرى ← زكراويّ (٣) بيداء ← بيدايّ (٤) حقيقة ← حقيقيّ

٢٠- عین الخطأ في التصغير:

(١) رسول ← رسيّل (٢) صلة ← وصيلة (٣) ميعاد ← مويعاد (٤) كثير ← كثير

٢١- « ... ربّكنّ آيتها المؤمنات! فالمؤمنات هنّ اللائي ... ربّهنّ! ». عین الخطأ للفراغين:

(١) اتقينّ / اتقينّ (٢) اتقينّ / اتقينّ (٣) تتقينّ / تتقينّ (٤) تتقينّ / يتقينّ

٢٢- عین الصحيح في عمل المصدر:

(١) رؤيتها هذا المنظر غير رأيها شديداً! (٢) لعبته كرة القدم كانت بارعة جداً يوم أمس!

(٣) إجاباتها هذه الأسئلة تدلّ على إمامها بالموضوع! (٤) نظرتّه الخاطفة هذه المقالة لا فائدة منها!

٢٣- عین الخبر جملة اسمية:

(١) اعلم أنّ الذين يُسرفون في النعم الإلهية هم الخاسرون!

(٢) لبيت الأغنياء يجعلون من أموالهم حقاً للسائل والمحروم!

(٣) يصبح الطالب طالب علم حقيقيّ متى ما طلب العلم أينما كان!

(٤) إنّما العمل الصالح بركاته باقية مادامت السماوات والأرض!

٢٤- عین الصحيح في اسم الفعل:

(١) إليك يا خائن عني، أف لك! (٢) هلمّ الصفّ قبل أن يبدأ الأستاذ بالدرس!

(٣) عن الأخلاق الفاضلة دفاع، أيها المصلحون! (٤) عليك بنفسك هذبها، يا شابة!

٢٥- عین الصحيح:

(١) لم يكُ زميلي راسياً في الامتحان و لم أكنه أنا! (٢) لن أكُ كاذباً في أقوالي و لا في أعمالي!

(٣) لم يكُ المؤمنون قانطين من رحمة ربّ العالمين! (٤) لن أكن من الذين يخالفون وعدهم بعد أن وعدوا!

٢٦- عین الخطأ عن المفعول به:

(١) هل أعلمت زميلك أسئلة الامتحان بسيطةً جداً؟ (٢) ليلة أمس وجدّتيّ أكلمني في النوم!

(٣) أ كاتبتُ أنت تمارينك كلّها في الكرّاسة؟ (٤) علّمت نفسي درساً لم أعلمه غيري طول الحياة!

٢٧- عین الخطأ في أسلوب التعجب:

(١) أشدد باخضرار الأشجار في الربيع و بانتعاشها! (٢) أشدد بما اخضرت الأشجار في الربيع وبما انتعشت!

(٣) ما أشدد بأن تخضّر الأشجار في الربيع وأن تنتعش! (٤) ما كان أشدّ اخضرار الأشجار في الربيع وانتعاشها!

۲۸- عین المشغول عنه منصوباً وجوباً:

- (۱) أولادي أجازيهم على أفعالهم الحسنة حنّاً على الإكثار! (۲) العلم إن درسته جيداً نفعك في الدنيا و الآخرة!
 (۳) هلاً الحسنة لا تفعلها و تتوقّعها من الآخرين! (۴) كلّ كتاب طالع مقدّمته بداية الأمر و لا تغفل عنها!

۲۹- عین الخطأ:

- (۱) لم يحضر المتّهمون أنفسهم!
 (۲) حضر الطالبان أنفسهما في الصف!
 (۳) حضر القضاة أنفسهم في المحكمة!
 (۴) لم تحضر الطالبان أنفسهما!
 ۳۰- « ينجح الطّلبة في الامتحان و لا سيّما ... ». عین الخطأ للفراغ:
 (۱) الذي يجتهد! (۲) المجتهدون! (۳) هو المجتهد! (۴) المجتهدين!

- ۳۱- به کدام روایت و به چه تقریبی برای اثبات حکم «عدم بطلان نکاح فضولی» استناد شده است؟
- (۱) سئل عن الامام (ع) عن غلام و جاریة زوجهما ولیان لهما و هما غیر مدرکین. فقال (ع): «النکاح جائز، و أیہما ادرك كان له الخيار؛» بناءً على حمل الولی على الأب و الجد.
- (۲) قال (ع) فی رجل زوجته أمته و هو غائب: «النکاح جائز ان شاء الزوج قبل و ان شاء ترک؛» بناءً على حمل القبول على تجديد العقد.
- (۳) «ان جاریة بکراً أنت النبی (ص) فذکرت ان اباهما زوجها و هی کارهة فخيرها النبی (ص)»؛ بناءً على ان المراد من الکراهة، عدم رضا المعاملی بالعقد.
- (۴) هر سه مورد
- ۳۲- در عبارت زیر، مراد از «اصل» به ترتیب کدام است؟
- «ذهب الأكثر إلى عدم ثبوت الخيار لها بالجذام تمسكاً بالاصل. و عموم صحیحة الحلبي: «انما یرد النکاح من ... الجذام ...» ناقلة عن حکم الاصل.»
- (۱) اصالة اللزوم - اصالة اللزوم (۲) اصالة اللزوم - قاعدة الالتزام (۳) قاعدة الالتزام - اصالة اللزوم (۴) قاعدة الالتزام - قاعدة الالتزام
- ۳۳- کدام حکم مربوط به این فرض است: «و لو اعترف احدهما بالزوجية خاصة؟»
- (۱) لها مطالبه ما اقر به من المهر
- (۲) یثبت علیه ما ادعی الآخر من المهر
- (۳) يجب علیه دفع مهر المثل إن كان صادقاً فيما اقر به من المهر
- (۴) يجب علیه التوصل إلى تخليص ذمته إن كان صادقاً فيما اقر به من المهر
- ۳۴- کدام قاعده است که مضمون خلاف آن نیز به عنوان یک قاعده فقهی مستقل شناخته می شود و دارای طرفداران جدی است؟
- (۱) قاعدة التقية
- (۲) قاعدة الاحسان
- (۳) قاعدة الفراش
- (۴) قاعدة الشرط الفاسد ليس بمفسد للعقد
- ۳۵- «يجوز توكيل الزوجة في طلاق نفسها و غيرها و قوله (ص): «الطلاق بيد من أخذ بالساق» لابن ابي عمير. وجه عدم منافات، در عبارت فوق، کدام است؟
- (۱) لان یدها مستفاد من یده
- (۲) لان دلالتہ على الحصر ضعيفة
- (۳) جواز الطلاق لغير الزوج مطلقاً
- (۴) لان یدها مستفاد من یده و دلالتہ على الحصر ضعيفة
- ۳۶- روایت زیر دلیل بر کدام قاعده فقهی گرفته شده است؟
- «أدخل السوق فأريد أن اشترى جاریة تقول أنني حرّة فقال (ع): اشترها الآن تكون لها بيّنة»
- (۱) قاعدة اليد
- (۲) قاعدة التسلط
- (۳) قاعدة على اليد
- (۴) قاعدة السوق

۳۷- در توضیح عبارت: «لا یلزم الضامن ما یقرّ به المضمون عنه أو یحلف علیه المضمون له» (متخذ از شرح لمعه) کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) مراد از حلف مضمون له، فرضی است که وی منکر محسوب می شود.
- (۲) مراد از حلف مضمون له، حلف پس از رد از سوی مضمون عنه است.
- (۳) مراد از اقرار مضمون عنه، فرض نزاع بین ضامن و مضمون عنه است.
- (۴) مراد از اقرار مضمون عنه، فرض نزاع بین مضمون له و مضمون عنه است و مراد از حلف مضمون له، فرض رد قسم از سوی ضامن است.

۳۸- مطابق نظر شهید ثانی، در فرض اجتماع برادر ابوینی، برادر ابی، برادر امی و پسر برادر ابوینی چه کسی عاقله است؟

- (۱) برادر ابوینی؛ چون تنها او هم وارث است و هم ابوینی است.
- (۲) همه به جز برادر امی؛ چون ابی هستند.
- (۳) برادر ابوینی و پسر برادر ابوینی؛ چون نسب آنها از دو طرف است.
- (۴) برادر ابوینی و برادر امی؛ چون فقط این دو نفر وارث هستند.

۳۹- «لو دفعه فی البئر مع جهل الدافع بالبئر فمات، .....»

- (۱) يجب الدية على العاقله (۲) لا يجب الدية (۳) يجب الدية على الدافع (۴) يقتص منه لأنه المباشر

۴۰- در عبارت: «لو توجهت اليمين، إما يحلف على القطع أو يحلف على عدم العلم»، در کدام گزینه «حلف على القطع» صدق نمی کند؟

- (۱) ادعای زوجه مبنی بر عدم اداء نفقه
- (۲) ادعای عدم اداء اجرت در اجاره
- (۳) ادعای ثبوت دین بر مورث علیه وارث
- (۴) ادعای زوج مبنی بر عدم رد نصف مهریه از سوی مطلقه غیرمدخوله

۴۱- «لو ادعى الاعسار .....»

- (۱) لم يقبل قوله إلا بالبينه (۲) يقبل قوله بيمينه
- (۳) يقبل قوله بيمينه إذا كان الدعوى بالمال (۴) يقبل قوله بيمينه إذا كان الدعوى بغير المال

۴۲- از عبارت: «الإقالة فسخ في حق المتعاقدين و غيرهما» چه نتیجه ای می توان گرفت؟

- (۱) عدم جواز اقاله به زیاده یا نقصان از ثمن
- (۲) اقاله تنها در فرض بقاء عوضین قابل فرض است.
- (۳) چون اقاله را «فسخ» دانسته، پس یک طرفه نیز قابل تحقق است.
- (۴) می توان حق اقاله را همانند خیار فسخ برای شخص ثالث نیز اعتبار کرد.

۴۳- يسقط خيار المجلس .....

- (۱) بالمفارقة و لو عن اكراه مع امکان التخيير (۲) بالمفارقة عن اختيار فلو اكراه على المفارقة لم يسقط
- (۳) بالمفارقة او بعروض حائل بينهما (۴) بزوال المجلس

- ۴۴- «قیل: یجب الأمر بالمعروف علی الأعیان». کدام گزینه از این عبارت کتاب شرائع الاسلام فهمیده می‌شود؟
 (۱) باید امر به معروف کرد و این واجب، بدل ندارد.
 (۲) امر به معروف واجب کفایی نیست.
 (۳) امر به معروف نسبت به تک تک واجبات جاری می‌شود.
 (۴) مطابق یک قول، امر به معروف تنها بر افراد سرشناس واجب است، نه بر همه.
- ۴۵- در مورد روایت نبوی: «المؤمنون بعضهم أكفاء بعض ... و یسعی بذمتهم أذناهم» کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) مراد از «أذناهم» حاکم است؛ چون از همه به ولایت نزدیکتر و سزاوارتر است.
 (۲) مراد از «ذمتهم» عقد امان بین مؤمن و کافر است.
 (۳) به موجب اطلاق کلمه «أذناهم» حتی صبی نیز می‌تواند عاقد باشد به شرط آنکه ممیز باشد.
 (۴) مراد از «ذمتهم» آن است که هر مؤمنی می‌تواند با یکی از کفار عقد ذمه منعقد کند و از آن پس، کافر، ذمی محسوب می‌شود و باید جزیه دهد.
- ۴۶- در ماده ۱۲۰ قانون مجازات اسلامی آمده است: «حاکم شرع می‌تواند طبق علم خود که از طرق متعارف حاصل شده است، حکم کند.» اعتبار علم قاضی در ماده یاد شده نسبت به مورد دعوا، مصداق کدام قطع است؟
 (۱) قطع موضوعی (۲) قطع قطاع (۳) قطع طریقی (۴) ظن معتبر
- ۴۷- ظن ناشی از کدام قسم از اقسام شهرت، حجت است؟
 (۱) شهرت فتوایی نسبت به جبران ضعف سند و ترجیح احد المتعارضین
 (۲) شهرت روایی نسبت به جبران ضعف سند
 (۳) شهرت عملی نسبت به جبران ضعف سند و شهرت روایی نسبت به جبران ضعف سند
 (۴) شهرت عملی نسبت به جبران ضعف سند
- ۴۸- در کدام یک از طرق اثبات کاشفیت اجماع از قول معصوم (ع)، مخالفت معلوم النسب، مخل نیست؟
 (۱) طریق لطف (۲) طریق حسن (۳) طریق حدس (۴) طریق لطف و طریق حدس
- ۴۹- سیره در کدام مورد، بدون نیاز به امضای جداگانه شارع دلیل بر حکم شرعی قلمداد می‌شود؟
 (۱) سیره عقلا (۲) سیره متشرعه متصل به عصر معصوم (ع)
 (۳) سیره عقلا اگر در امور شرعی مورد استفاده قرار گیرد. (۴) سیره متشرعه مطلقاً
- ۵۰- با فرض اینکه شخصی نذری کرده است، کدام یک از موارد زیر از مصادیق شبهه موضوعیه می‌باشد؟
 (۱) اینکه نمی‌داند نذر کرده است یک بار به فقیر غذا بدهد یا دو بار.
 (۲) اینکه نمی‌داند نذر کرده است به فقیر غذا بدهد یا بپول بدهد.
 (۳) اینکه نذر کرده است به فقیر غذا دهد ولی نمی‌داند این شخص فقیر است یا نه.
 (۴) موارد ۱ و ۲؛ زیرا نمی‌داند موضوع نذر او چیست.
- ۵۱- به نظر شیخ انصاری (ره) در فرضی که نمی‌دانیم آیا مایع اول خمر است یا مایع دوم غضبی است، چه حکمی جاری می‌شود؟
 (۱) شرب هر دو ظرف جایز است؛ زیرا علم به اینکه چه حرامی مرتکب شده‌ایم، نداریم.
 (۲) شرب یکی از دو ظرف جایز است؛ چون علم تفصیلی به مخالفت حاصل نمی‌شود.
 (۳) شرب یکی از دو ظرف جایز است؛ چون متعلق تکلیف واحد نیست.
 (۴) شرب هیچ یک از دو ظرف جایز نیست

- ۵۲- اگر تردید کنیم نکاح منعقد شده، نکاح دائم بوده یا موقت دو ساله، پس از انقضای سال دوم چه حکمی جاری می‌شود و چرا؟
- (۱) آثار نکاح بار می‌شود به دلیل استصحاب کلی قسم اول
  - (۲) آثار نکاح دائم بار می‌شود به دلیل استصحاب کلی
  - (۳) آثار نکاح موقت بار می‌شود به دلیل استصحاب فرد
  - (۴) آثار نکاح بار می‌شود؛ زیرا استصحاب کلی قسم دوم جاری است.
- ۵۳- نتیجه جریان استصحاب در شک در مقتضی این است که .....
- (۱) اگر شک کنیم سبب تأثیر موجود است یا نه، حکم به وجود سبب کنیم.
  - (۲) اگر شک در قابلیت بقاء شیء کنیم، حکم به بقاء کنیم.
  - (۳) در موارد شک در مقتضی، یعنی ملاک و مصلحت حکم، حکم به بقاء کنیم.
  - (۴) هر سه مورد صحیح است و نیز اینکه در موارد شک در جعل شرعی استصحاب جاری می‌شود؛ زیرا جعل شرعی مقتضی آثار است.
- ۵۴- کدام گزینه حقیقت «حکومت» را بیان می‌کند؟
- (۱) دلیل حاکم از ناحیه سند بر دلیل محکوم مقدم است.
  - (۲) دلیل حاکم فقط موضوع دلیل محکوم را تفسیر می‌کند.
  - (۳) دلیل حاکم در ناحیه موضوع یا محمول دلیل محکوم تصرف می‌کند.
  - (۴) دلیل حاکم در مواردی بعض افراد را از شمول حکم دلیل محکوم خارج می‌کند.
- ۵۵- درباره متعلق تکلیف کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) عنوان متعلق تکلیف نیست زیرا مصالح و مفاسد در خارج است نه در عنوان.
  - (۲) متعلق تکلیف معنون است نه عنوان.
  - (۳) متعلق تکلیف عنوان است و فناء عنوان در معنون، مصحح تعلق تکلیف به عنوان است.
  - (۴) متعلق تکلیف عنوان است و چون فانی در معنون می‌باشد، لذا تکلیف به معنون سرایت می‌کند.
- ۵۶- با توجه به اطلاق دو آیه: «أحل الله البيع» و «لا تأكلوا الربا» و جمله: «يجوز الربا بين الوالد و الولد» اگر شک کنیم بین دو نفر رابطه پدر و فرزندی برقرار است یا نه، به کدام گزینه تمسک می‌شود؟
- (۱) اطلاق آیه: «لا تأكلوا الربا»
  - (۲) اطلاق آیه: «أحل الله البيع»
  - (۳) استصحاب حرمت ربا
  - (۴) استصحاب عدم بیع
- ۵۷- در عبارت عام: «عبور از چراغ قرمز جریمه دارد» و خاص: «عبور از چراغ قرمز در موارد اضطراری جریمه ندارد» اگر شک کنیم مسافری که در ماشین است، بیمار و مضطر است یا نه، .....
- (۱) اصل بر عدم جریمه است به دلیل جمله دوم.
  - (۲) جریمه ندارد به دلیل اصل عدم جریمه.
  - (۳) اصل بر جریمه است به دلیل جمله اول.
  - (۴) جریمه دارد؛ چون نمی‌توان به جمله دوم تمسک کرد و جریمه را نفی نمود؛ زیرا تمسک به عام در تسبیه مصداقیه خود عام جایز نیست.
- ۵۸- به نظر شیخ انصاری در جملات امری کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) وجوب همواره فعلی است.
  - (۲) واجب می‌تواند مشروط به هر قیدی باشد جز قید زمان.
  - (۳) همه قیود، قیود واجبند نه وجوب.
  - (۴) هیچ واجبی مشروط نیست.

- ۵۹- با توجه به عبارت: «من أفطر متعمداً فليکفر» کدام گزینه درست است؟
- ۱) برای هر افطار عمدی یکبار کفاره کافی است؛ به دلیل هیئت فعل «فلیکفر»
  - ۲) باید برای هر افطار عمدی کفاره بدهد؛ اگر چه هیئت فعل امر اقتضای یک کفاره می‌کند.
  - ۳) تعدد افطار سبب تعدد کفاره می‌شود؛ به دلیل ماده فعل «فلیکفر»
  - ۴) برای هر افطار عمدی باید کفاره دهد و یک بار کافی است.
- ۶۰- التقسیمات الثانویة هی تقسیم الماهیة .....
- ۱) بعد ملاحظه تعلق شیء بها
  - ۲) بما هی هی
  - ۳) بعد تعلق الامر بها او النهی عنها
  - ۴) بالقیاس الی کل خصوصیه یمکن عروضها علیها و عدمه